

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAME ȘCOLARE PENTRU CLASA A IX-A

– CICLUL INFERIOR AL LICEULUI –

COREGRAFIE – REPERTORIU ANSAMBLU

– REPERTORIU INDIVIDUAL

[CURRICULUM DIFERENȚIAT]

**Filiera vocațională, profil artistic
Specializarea: Coregrafie**

Aprobat prin ordin al ministrului

nr. 5006 / 14.10.2004

NOTA DE FUNDAMENTARE

privind elaborarea programelor școlare pentru clasele a IX-a și a X-a

Programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a, documente reglatoare componente ale curriculumului național au fost elaborate în conformitate cu:

- asumarea de către România a *Planului detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa*, ratificat de Consiliul European de la Barcelona, în 2002, și a *Declarației miniștrilor europeni ai educației și formării profesionale și a Comisiei Europene cu privire la consolidarea cooperării europene în formarea profesională – „Declarația de la Copenhaga”*, convenită la Copenhaga în 2002;
- obiectivele actuale ale reformei învățământului din România vizând finalitățile, curriculumul și structura învățământului obligatoriu stabilite în conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 268/2003 pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995;
- nevoia de adaptare a curriculumului național la schimbările din structura învățământului preuniversitar: apartenența claselor a IX-a și a X-a deopotrivă la învățământul obligatoriu și la cel liceal;
- valorificarea experienței pozitive privind proiectarea curriculumului pentru învățământul liceal pornind de la competențe ca achiziții finale al învățării, prin care se asigură accentuarea dimensiunii acționale în formarea elevilor.
- rolul și statutul disciplinelor școlare, stabilite în planurile cadru de învățământ aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 5723/ 23.12.2003.

Structurarea noilor planuri cadru de învățământ pentru clasele a IX-a și a X-a pe componentele **trunchi comun** și **curriculum diferențiat** determină organizarea, la nivelul programei școlare, a ofertei educaționale centrale în competențe și conținuturi ale învățării prezentate distinct, pentru fiecare dintre aceste componente.

În aceste condiții, noile programe școlare pentru clasele a IX-a – a X-a au următoarea structură:

- **Notă de fundamentare**, elaborată în scopul prezentării relației dintre programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a și documentele de politică educațională și curriculară pe care acestea se fundamentează;
- **Notă de prezentare**, în care se detaliază rolul disciplinei de învățământ și statutul specific al acesteia în cadrul curriculumului național, precum și contribuția disciplinei de învățământ la cele opt domenii de competențe cheie stabilite la nivel european;
- **Competențe generale**, cu un nivel accentuat de complexitate, definite pe o disciplină de învățământ sau, după caz, pe o categorie de discipline de învățământ, pentru a evidenția achizițiile finale de învățare ale elevilor la sfârșitul învățământului obligatoriu și/ sau pentru a orienta pregătirea de specialitate a acestora;
- **Valori și atitudini**, finalități de natură axiologică, urmărite prin studiul disciplinei, definite pentru învățământul liceal;
- **Competențe specifice - conținuturi**, nucleul funcțional al programei școlare, definit pentru fiecare an de studiu;
- **Sugestii metodologice**, elaborate pentru a orienta proiectarea demersului didactic adecvat competențelor, valorilor și atitudinilor prevăzute în programele școlare.

NOTĂ DE PREZENTARE

Disciplinele din aria curriculară *Arte* (*Dans clasic, Dans românesc, Dans contemporan, Dans de caracter, Repertoriu ansamblu, Repertoriu individual*) constituie căi de formare pentru specializarea **Coregrafie**, care are ca obiectiv instruirea diversificată a elevilor. Se creează, astfel, premisele pentru o viitoare integrare profesională a absolvenților, conform propriilor opțiuni, dar și pentru orientarea lor judicioasă în studiul ulterior.

Aceste discipline contribuie la dobândirea unor competențe specifice domeniului.

Noul curriculum include pentru prima oară studiul disciplinelor care largesc aria limbajelor coregrafice și multiplică mijloacele de expresie: *Dans contemporan, Dans de caracter, Repertoriu ansamblu, Repertoriu individual*.

Acest document reprezintă un instrument de lucru care prevede deplasarea accentului de pe acumulările mecanice de cunoștințe pe asimilarea lor creativă, de pe caracterul informativ pe cel formativ al educației artistice specializate, centrând interesul pe elev și pe opțiunile sale.

În acest sens, disciplinele de specialitate își propun:

- să familiarizeze elevii cu limbajele specifice fiecărui gen de dans, în vederea diversificării capacității de expresie;
- să formeze deprinderi motrice susținute motivațional intrinsec și ideatic;
- să creeze deprinderi de gândire creativă;
- să dezvolte capacități de valorizare într-un sistem axiologic propriu;
- să ajute viitorii artiști să-și definească propria personalitate, prin raportare la stilurile artistice și la reprezentanții culturii naționale și universale.

În structura noii programe, alături de competențele generale și de cele specifice, conținuturile sunt organizate în concordanță cu fiecare competență, dar, în același timp, pot constitui mijloace și pentru realizarea altor competențe specifice. Profesorul are astfel o libertate sporită de a acționa în funcție de particularitățile individuale ale elevilor, de opțiunile acestora, dar și în funcție de mijloacele didactice de care dispune (înregistrări video, kinetograme, literatura de specialitate, internet etc.). Responsabilitatea profesorului față de calea aleasă în dezvoltarea competențelor, prin diversificarea conținuturilor, crește evident în aceeași măsură.

Sugestiile metodologice cuprind câteva posibile căi de urmat în demersul didactic.

Prezenta programă este valabilă și pentru școlile cu predare în limbile minorităților naționale.

COMPETENȚE GENERALE

1. Operarea cu elemente de limbaj specific dansului, în abordarea creațiilor artistice
2. Interpretarea creativă, utilizând limbajul propriu artei coregrafice

VALORI ȘI ATITUDINI

- Disponibilitatea pentru receptarea specializată a creației coregrafice aparținând fondului cultural național și universal
- Receptivitatea față de diversitatea culturală definită istoric și geografic
- Disponibilitatea de a transfera în viața socială valori estetice autentice
- Manifestarea inițiativei în susținerea propriilor opinii estetice

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Operarea cu elemente de limbaj specific dansului, în abordarea creațiilor artistice

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Recunoașterea motivelor, a temelor și a structurilor coregrafice	<ul style="list-style-type: none"> • Textul coregrafic analizat spațial, structural și muzical
1.2. Utilizarea expresivă a limbajului coregrafic, în interpretarea partiturilor coregrafice	<ul style="list-style-type: none"> • Elementelor de limbaj adaptate contextului stilistic al partiturilor coregrafice

2. Interpretarea creativă, utilizând limbajul propriu artei coregrafice

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Identificarea cu personajul individual și colectiv	<ul style="list-style-type: none"> • Procedee de analiză a personajelor
2.2. Utilizarea ansamblului coregrafic ca mediu de comunicare	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnici de prelucrare a limbajului, corespunzător tipologiei personajelor
2.3. Utilizarea ansamblului coregrafic ca mod de manifestare a diversității în unitate	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnici de sincronizare în cadrul ansamblului coregrafic
2.4. Operarea cu tehnici de interpretare, pentru manifestarea propriei individualități	<ul style="list-style-type: none"> • Structuri coregrafice comparate

SUGESTII METODOLOGICE

Programa propusă pentru disciplinele *Repertoriu ansamblu* și *Repertoriu individual* integrează cele două modalități de organizare a activității didactice într-o viziune unică privind competențele specifice care urmează a fi atinse, fără să excludă însă diferențele formale și de conținut.

Recomandările metodologice privind cele două discipline prin care începe procesul de însușire a repertoriului coregrafic clasic, contemporan, de caracter general sau românesc, au la bază trei principii:

1. **Respectarea strictă a particularităților de vârstă**, unde se urmărește selectarea unui repertoriu adecvat capacităților de înțelegere, mijloacelor de redare-interpretare proprii nivelului de evoluție. Astfel, în clasa a IX-a nu se vor studia partiturile personajelor principale din baletele *Giselle*, *Lacul lebedelor*, pentru că problematica tehnică complexă este dublată de un nivel ridicat de dificultate a modalităților de structurare a personajelor.
2. **Respectarea nivelului tehnic atins în cadrul orelor de predare a limbajelor coregrafice**. Cerințele tehnice ale repertoriului trebuie să fie în concordanță cu nivelul de pregătire specific anului de studiu care, la rândul său, depinde de dezvoltarea psihosomatică a elevilor.
3. **Accentuarea caracterului expresiv al mișcărilor** – coordonată prin care se vizează înțelegerea raportului expresiv între formă și conținut, a structurării coerente a partiturii coregrafice și a relației dintre ritmul mișcării și cel al muzicii. Parcurgerea repertoriului nu se face ca scop în sine, ci ca mijloc pentru atingerea competențelor interpretului și ca element indispensabil desăvârșirii personalității artistului în devenire.

Demersul didactic va fi ierarhizat, începându-se prin prezentarea conținutului ideatic al repertoriului abordat, prin sublinierea particularităților personajelor ce urmează a fi interpretate și încheind prin analiza structurală spațială și temporală a partiturii coregrafice alese.

În studiul aplicativ al repertoriului, elevii vor descoperi, sub îndrumarea profesorului, mijloacele prin care conținuturile pot fi transpuse expresiei în forma mișcărilor.

Se recomandă utilizarea analizei materialelor vizionate și a spectacolelor coregrafice, pentru crearea unor modele, prin raportare la care să se construiască concepția proprie a fiecărui elev. Este de dorit ca aceste modele să nu fie imitate mecanic, ci să fie asimilate creativ.

În cazul repertoriului creat de profesor, se sugerează ca modalitățile de abordare să țină cont de criteriile enunțate, fără însă ca acestea să devină un element coercitiv, generator de inhibiție în procesul de creație. În situațiile în care elevul este autorul partiturilor coregrafice, rolul profesorului trebuie să fie exclusiv acela de îndrumător critic obiectiv în observațiile sale.

Evaluarea se va realiza pe baza observației continue a elevilor sau, sumativ, în cadrul spectacolelor anuale.

Sugestii de repertoriu ansamblu

- L. Delibes: “Coppelia” – actul I
- A. Adam: “Giselle” – actul I
- F. Chopin: “Chopiniana”
- Creații coregrafice realizate de profesori

Sugestii de repertoriu individual

- A. Adam: “Giselle” – actul I, variațiile din *pas de deux*
- P. I. Ceaikovski: “Frumoasa din Pădurea adormită” – Variațiile din *pas de deux* (“Pasărea albastră”, „Zânele”)
- L. J. Hérold: “Precauțiuni inutile” – variația fetei
- Creații coregrafice realizate de către profesori sau de către elevi